ΕΤΟΣ ΣΤ' —1903 ✠ Αρ. 24 ✠ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΕΘΝΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Τὸ ἔμφυτον τὸ ἰδιάζον εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸ ὡραιότερον καὶ εὐγενέστερον πάντων τῶν ἄλλων εἶνε ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος. Ἐὰν τὸ ἔμφυτον δὲν ἦτο πρεῖον ἀνωτέρας τινὸς προνοίας, θαυμασίως πάντοτε ὑπ' αὐτῆς ὑποστηριζόμενον, οἱ ἄνθρωποι ἤθελον συσσωρευθῇ εἰς τὸς εὐκράτους ζώνας, ἀφήσαντες τὸ ἄλλο μέρος τῆς γῆς ἔρημον. Δύναταί τις εὐκόλως νὰ ἐννοήσῃ ὁποῖαι συμφοραὶ ἤθελον προέλθῃ ἐκ τῆς συγκεντρώσεως ταύτης τοῦ ἀνθρωπίνου γένους εἰς ἓν μόνον μέρος τῆς γῆς. Πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τούτων ἡ Θεία Πρόνοια στερρῶς συνέδεσεν ἕκαστον ἄνθρωπον μετὰ τοῦ γενεθλίου ἐδάφους δι' ἀκατανικήτου μαγνήτου. Οἱ πάγοι τῆς Ἰσλανδίας καὶ αἱ πυριφλεγεῖς ἔρημοι τῆς Ἀφρικῆς δὲν στεροῦνται κατοίκων.

Εἶνε ἀξιοσημείωτον, ὅτι ὅσῳ τὸ ἔδαφος ἑνὸς τόπου εἶνε ἄγονον, ὅσῳ τὸ κλῖμα τραχύ, καὶ ὅσῳ πλείονας δοκιμασίας καὶ ταλαιπωρίας ἔχει τις ὑποστῇ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ, τόσῳ πλείονα θέλγητρα ἔχει δι' αὐτόν. Ἐκπλήττεταί τις ἀναλογιζόμενος, ὅτι διὰ τῆς δυστυχίας προσκολλώμεθα μᾶλλον πρὸς τὸ πάτριον ἔδαφος, καὶ ὅτι ὁ ἄνθρωπος ὁ μὴ ἀπολέσας εἰ μὴ μίαν καλύβην ποθεῖ μᾶλλον τὴν πατρῴαν ἑστίαν. Τοῦτο συμβαίνει διὰ τὸν λόγον, ὅτι ἡ δαψίλεια μιᾶς γῆς γονιμωτάτης καταστρέφει πλουτίζουσα ἡμᾶς τὴν ἁπλότητα τῶν φυσικῶν δεσμῶν, οὓς αἱ ἀνάγκαι ἡμῶν δημιουργοῦσι.

Διὰ πολλῶν ἐπικυροῦται ἡ ἀλήθεια τῆς παρατηρήσεως ταύτης. Εἷς ἄγριος προσκολλᾶται μᾶλλον εἰς τὴν καλύβην του ἢ εἷς ἡγεμὼν εἰς τὸ ἀνάκτορόν του, καὶ ὁ ὀρεσίβιος εὑρίσκει μεῖζον θέλγητρον εἰς τὸ ὄρος του ἢ ὁ κάτοικος τῆς πεδιάδος εἰς τὴν καλλιεργήσιμον καὶ γόνιμον γῆν του. Ἐρωτήσατε ἕνα Σκῶτον ποιμένα, ἐὰν ἤθελε ν' ἀνταλλάξῃ τὴν τύχην του μετὰ τῆς τοῦ πρώτου γεωκτήμονος τῆς γῆς. Μακρὰν τῆς προσφιλοῦς φυλῆς του τηρεῖ πάντοτε τὴν ἀνάμνησίν της. Πανταχοῦ ἀναζητεῖ τὰς ἀγέλας του, τοὺς χειμάρρους του, τὸν νεφελώδη οὐρανόν του. Δὲν εὐχαριστεῖται εἰ μὴ ἐσθίων ἄρτον κριθινον, πίνων αἴγειον γάλα καὶ ψάλλων εἰς τὴν κοιλάδα τὰ ᾄσματα, ἅτινα ἔψαλόν ποτε οἱ πρόγονοί του. Ἀπόλλυται, ἐὰν δὲν ἐπανέλθῃ εἰς τὸ γενέθλιον ἔδαφος. Εἶνε φυτὸν τοῦ ὄρους καὶ πρέπει νὰ ἔχῃ τὴν ῥίζαν του εἰς τὸν βράχον. Δὲν δύνατοι νὰ διατηρηθῇ, ἐὰν δὲν προσβάλληται ὑπὸ τῶν ἀνέμων καὶ τῶν βροχῶν. Ἡ γῆ, ἡ σκέπη καὶ ὁ ἥλιος τῆς πεδιάδος τὸ καταστρέφουσι.

Μετὰ πόσης χαρᾶς δὲν θὰ ἐπανίδῃ τὴν ἐξ ἐρείκης στέγην του. Ἅμα ἐπισκεφθῇ τὰ ἱερὰ λείψανα τῆς πενίας του, «προσφιλεῖς μου θησαυροί, »θὰ τοῖς εἴπῃ, οἵτινες δὲν ἐπεσπάσατέ ποτε ἐφ' »ἑαυτοὺς τὸν φθόνον καὶ τὸ ψεῦδος, σᾶς λομ»βάνω πάλιν εἰς τὴν κατοχήν μου. Τὰ μεγαλο»πρεπῆ μέγαρα τῶν πόλεων δὲν ἦσαν δι' ἐμὲ εἰ μὴ »δόλαρ καὶ σκιά. Ἐνταῦθα δ' εὑρίσκω τὴν ἀληθῆ εὐδαιμονίαν μου».

Τίς εἶνε εὐτυχέστερος τοῦ Ἐσκιμώου ἐν τῇ φρικώδει πατρίδι του; Τί σημαίνουσι δι' αὐτὸν τὰ ἄνθη τῶν κλιμάτων μας ἀπέναντι τῶν χιόνων τῆς Λαβραδορίδος, τὰ ἀνάκτορά μας ἀπέναντι τῆς ὑπογείου κατοικίας του; Ἐπιβαίνει κατὰ τὸ ἔαρ ἐπί τινος πλέοντος πάγου· παρασυρόμενος ὑπὸ τῶν ρευμάτων προχωρεῖ εἰς τὸ πέλαγος ἐπὶ τοῦ θρόνου τούτου τοῦ θεοῦ τῶν καταιγίδων. Τὸ ὄρος τοῦτο κινεῖ ἐπὶ τῶν κυμάτων τῇδε κακεῖσε τὰς φωτεινὰς κορυφάς του καὶ τὰ ἐκ χιόνος δένδρα. Οἱ θαλάσσιοι λύκοι ἐντρυφῶσιν ἐν οὐτῷ, καὶ ὡς φάλαιναι τὸ παρακολουθοῦσιν ἐν τῷ ὠκεανῷ. Ὁ τολμηρὸς Ἐσκιμῶος ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ κινητοῦ σκοπέλου του σφίγγει εἰς τὰς ἀγκάλας τὴν σύζυγόν του, τὴν ὁποίαν ὁ Θεὸς τοῦ ἔδωκε, καὶ εὑρίσκει μετ' αὐτῆς χαρὰς ὅλως εἰλικρινεῖς καὶ ἀθῴας.

Ὁ βάρβαρος οὗτος ἔχει ἄλλως πολὺ ἰσχυροὺς λόγους, ὅπως προτιμᾷ τὸν τόπον του καὶ τὴν κατάστασίν του τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν. Ὅσῳ ταπεινὴ καὶ ἂν φαίνεται εἰς ἡμᾶς ἡ φύσις του, ἀναγνωρίζει τις εἴτε ἐν αὐτῷ εἴτε ἐν τοῖς ἔργοις του δεξιότητά τινα, ἥτις ἀποκαλύπτει καὶ παρ' αὐτῷ τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν. Ὁ Εὐρωπαῖος κατατρίβει τὸν χρόνον του εἰς ἓν πλοῖον ἀριστούργημα τῆς τέχνης ἐν τῇ αὐτῇ ἀκτῇ, ἐν ᾗ ὁ Ἐσκιμῶος πλέων ἐπί τινος δερματίνου πλοίου περιφρονεῖ ὅλους τοὺς κινδύνους. Ἄλλοτε ἀκούει μυκώμενον τὸν ὠκεανόν, ὅστις τὸν καλύπτει ἑκατὸν πόδας ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του. Ἄλλοτε πολιορκεῖ τοὺς οὐρανοὺς ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν κυμάτων.

Θέτων δ' ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ἐν τῇ χώρᾳ τῶν καταιγίδων ἐχάραξε τὴν σφραγῖδα τοῦ βασιλικοῦ του ἀξιώματος. Ὕπαγε, τῷ εἶπε, σὲ ῥίπτω γυμνὸν ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀλλ' ἵνα, ὅσῳ ἄθλιος καὶ ἂν εἶσαι, μὴ δύναταί τις νὰ παραγνωρίσῃ τοὺς προορισμούς σου, θὰ δαμάζῃς τὰ θαλάσσια θηρία δ' ἑνὸς καλάμου καὶ θὰ κατισχύῃς τῶν καταιγίδων.

Οὕτω προσκολλῶσα εἰς ἡμᾶς τὴν πατρίδα ἡθεία Πρόνοια μᾶς συνέδεσε μετ' αὐτῆς διὰ δεσμῶν ἰσχυρῶν. Ὁ Ἄραψ δὲν λησμονεῖ τὸ φρέαρ τῆς καμήλου, τὸν αἴγαγρον, καὶ πρὸ πάντων τὸν ἵππον τὸν σύντροφόν του εἰς τὰς ὁδοιπορίας. Ὁ Αἰθίοψ ἀναπολεῖ πάντοτε τὴν καλύβην του, τὸ ἀκόντιόν του, τὴν βανανέαν του καὶ τὴν ἀτραπὸν τοῦ ὀνάγρου καὶ τοῦ ἐλέφαντος.

Διηγοῦνται, ὅτι εἷς ναυτίλος Ἄγγλος ἔσχε τοσαύτην ἀγάπην πρὸς πλοῖόν τι, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ὁποίου εἶχε γεννηθῆ, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ ὑποφέρῃ τὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀπομάκρυνσιν οὔτε στιγμήν. Ὅτε ἤθελον νὰ τὸν τιμωρήσωσι, τὸν ἠπείλουν, ὅτι θὰ τὸν ἀποστείλωσιν εἰς τὴν ξηράν. Ἔτρεχε τότε νὰ κρυφθῇ εἰς τὸ βάθος τοῦ πλοίου ἐκβάλλων δυνατὰς φωνάς. Τί εἶχεν ἐμβάλει εἰς τὸν ναύτην τοῦτον τόσην ἀγάπην πρὸς μίαν σανίδα ὑπὸ τῶν ἀνέμων προσβαλλομένην; Βεβαίως δὲν ἦσαν συνθῆκαι καθαρῶς τοπικαὶ καὶ φυσικαί. Ὑπῆρχον ἄρά γε ἠθικαί τινες ὁμοιότητες μεταξὺ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πλοίου; Ἡ κάλλιον εὕρισκε θέλγητρόν τι εἰς τὸ νὰ συγκεντρώνῃ τὰς χαράς του καὶ τὰς λύπας οὕτως εἰπεῖν εἰς τὸ λίκνον τοῦτο; Ἡ καρδία ἀγαπᾷ φύσει νὰ περιστέλληται ἐν στενωτέρῳ κύκλῳ· ὅσῳ ὀλιγώτερον ἐκδηλοῦται εἰς τὰ ἔξω, τόσῳ ὀλιγώτερα ἀποκαλύπτει τὰς πληγάς της. Διὰ τοῦτο οἱ ἄνθρωποι οἱ μᾶλλον εὐαίσθητοι, ὁποῖοι εἶνε πολλοὶ τῶν ἀτυχῶν, εὐαρεστοῦνται πολλάκις εἰς τὴν μόνωσιν. Ὅ,τι τὸ αἴσθημα φύσει κερδίζει, ἀποβάλλει ἐν τῇ ἐκτάσει.

Ὅτε ἡ Ῥωμαϊκὴ δημοκρατία ἐξετείνετο μέχρι τοῦ Ἀβεντίνου, τὰ τέκνα της ἀπέθνησκον ὑπὲρ αὐτῆς μετὰ χαρᾶς. Ἔπαυσαν νὰ τὴν ἀγαπῶσιν ὡς πρότερον, ὅτε τὰ ὅριά της ἔφθασαν τὰς Ἄλπεις καὶ τὸν Ταῦρον. Τοῦτο συνέβαινε διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, δι' ὃν καὶ ὁ Ἄγγλος ναυτίλος προυτίμα τὸ πατρικόν του πλοῖον τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν. Διαβάτης ἄγνωστος ἐν τῷ ὠκεανῷ τοῦ βίου ἔβλεπεν ὑψουμένας τὰς θαλάσσας μεταξὺ ἑαυτοῦ καὶ τῶν ταλαιπωριῶν μας. Εὐτυχὴς ὡς μὴ διακρίνων εἰμὴ πόρρωθεν τὰς θλιβερὰς παραλίας τοῦ κόσμου!

Παρὰ τοῖς πεπολιτισμένοις λαοῖς ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος ἔκαμε θαύματα. Εἰς τὰς βουλὰς τοῦ Θεοῦ ὑπάρχει πάντοτε ἀλληλουχία τις. Ἐνέβαλεν εἰς τὴν φύσιν τὴν στοργὴν πρὸς τὸ γενέθλιον ἔδαφος. Καὶ τὸ ζῷον αὐτὸ συμμερίζεται ἔν τινι βαθμῷ τὸ ἔμφυτον τοῦτο τοῦ ἀνθρώπου. Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος καλλιεργεῖ, ἀναπτύσσει καὶ μεταβάλλει εἰς ἀρετὴν τὸ φυσικὸν καὶ κοινὸν τοῦτο αἴσθημα. Οὕτως οἱ φυσικοὶ καὶ ἠθικοὶ νόμοι συγκρατοῦνται δι' ἀλύσεως θαυμασίας. Τὸ αἴσθημα δὲ τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπης ὀρθῶς ἐννοούμενον ἀποβαίνει ὁ μοχλὸς καὶ τὸ ἐλατήριον πάσης εὐγενοῦς καὶ γενναίας πράξεως.

Ἀλλ' ἡ χριστιανικὴ θρησκεία ἀπέδωκεν εἰς τὴν ἀγάπην τῆς πατρίδος τὸ ἀληθὲς μέτρον της. Τὸ αἴσθημα τοῦτο ἐν τῇ ὑπερβολῇ του παρήγαγεν ἐγκλήματα παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Ὁ χριστιανισμὸς τὸ μετέβαλεν εἰς πρωτίστην ἀγάπην καὶ ὄχι ἀγάπην ἀποκλειστικήν. Πρὸ παντὸς μᾶς παραγγέλλει νὰ εὔμεθα δίκαιοι. Θέλει ν' ἀγαπῶμεν πάντα ἄνθρωπον, κατὰ προτίμησιν ὅμως πάντοτε τοὺς συμπολίτας ἡμῶν. Ἡ ἠθικὴ αὕτη ἦτο ἄγνωστος πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ χριστιανισμοῦ. Ἀδίκως τινὲς ἰσχυρίσθησαν, ὅτι ὁ χριστιανισμὸς τείνει εἰς τὸ νὰ μηδενίσῃ τὰ πάθη. Ὁ Θεὸς δὲν καταστρέφει ποσῶς τὸ ἔργον του. Τὸ Εὐαγγέλιον δὲν εἶνε ὁ θάνατος τῆς καρδίας. Εἶνε ὁ ῥυθμίζων αὐτὴν κανών. Εἶνε ὡς πρὸς τὰ αἰσθήματά μας, ὅ,τι εἶνε ἡ καλλαισθησία ὡς πρὸς τὰς τέχνας. Ἀποκόπτει πᾶν ὅ,τι ὑπερβολικόν, ψευδές, κενὸν καὶ τετριμμένον ὑπάρχει ἐν τοῖς αἰσθήμασι. Τοῖς ἀφήνει ὅ, τι εἶνε καλόν, ὑψηλὸν καὶ εὐγενές. Ἡ Χριστιανικὴ θρησκεία ἐξωραΐζει, καθαγιάζει καὶ ἀληθῶς ἐξυψοῖ τὸ αἴσθημα τῆς φιλοπατρίας, καθιστῶσα αὐτὸ θαυμάσιον παράγοντα τῆς κοινωνικῆς εὐημερίας καὶ προόδου.

Ὅταν ἀπομακρυνώμεθα τοῦ πατρίου ἐδάφους, τότε πρὸ πάντων αἰσθανόμεθα τὸ ἔμφυτον, ὅπερ μετ' αὐτοῦ μᾶς συνδέει. Ἐν ἐλλείψει τῆς πραγματικότητος ζητοῦμεν νὰ τρεφώμεθα δι' ὀνείρων. Ἡ καρδία εἶνε ἐκτεθειμένη εἰς ἀπάτας. Ὁστισδήποτε ἐθήλασε τὸ μητρικὸν γάλα, ἔπιε συγχρόνως καὶ τὸ ποτήριον τῆς ἀπάτης. Ἄλλοτε μίαν καλύβην ὁ ἄνθρωπος ὑποκαθιστᾷ εἰς τὴν πατρῴαν στέγην. Ἄλλοτε εἰς ἓν δάσος μίαν κοιλάδα ἢ ἕνα βράχον θὰ δώσῃ μίαν ἐκ τῶν γλυκειῶν ὀνομασιῶν τῆς πατρίδος. Μακρὰν ἐν τούτοις τῶν ὀχθῶν, ὅπου ἐγεννήθη τις, ἡ φύσις δι' αὐτὸν εἶνε ὑποδεεστέρα πως καὶ δὲν παρίσταται εἰς αὐτὸν εἰ μὴ ὡς σκιὰ ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἀπώλεσε.

Μία ἄλλη ἰδιότης τοῦ ἐμφύτου τούτου τῆς πρὸς τὴν πατρίδα ἀγάπης εἶνε τὸ ν' ἀποδίδῃ τις μεγάλην ἀξίαν εἰς ἀντικείμενα μικρᾶς καθ' ἑαυτὰ ἀξίας, ἀλλ' ἅπερ προέρχονται ἐκ τοῦ τόπου του καὶ ἅπερ ἔχει μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Ἡ ψυχὴ φαίνεται ὅτι ἐπηρεάζεταί πως καὶ ἀπὸ τῶν ἀψύχων αὐτῶν πραγμάτων, ἅτινα συνεμερίσθησαν τοὺς προορισμούς μας.

Ἐάν τις τώρα ἤθελε μᾶς ἐρωτήσῃ, τίνα ἄρα γε εἶνε τὰ ἰσχυρὰ ταῦτα θέλγητρα, δι ὧν τοσοῦτον στερρῶς συνδεόμεθα πρὸς τὸ γενέθλιον ἔδαφος, ἠθέλομεν δυσκολευθῆ ν' ἀπαντήσωμεν. Ἴσως τὸ γλυκὺ μειδίαμα μητρός, πατρὸς ἢ ἀδελφοῦ, ἴσως ἡ ἀνάμνησις ἑνὸς ἀρχαίου παιδαγωγοῦ, ὅστις μᾶς ἀνέθρεψεν ἢ τρυφερῶν συντρόφων τῆς παιδικῆς ἡλικίας. Ἴσως τέλος ἁπλούστατα καὶ ὅλως ἀστόχαστα περιστατικά.

Ἀλλ' ἅπασαι αὗται οἱ ἀναμνήσεις μετὰ τῶν εὐαρέστων καὶ βαθειῶν ἐντυπώσεών των, ἃς ἀ-

ποκομίζει τις μακρὰν τῆς πατρίδος του οὐδὲν ἄλλο ἀποδεικνύουσιν εἰμὴ τὴν πραγματικότητα μιᾶς Προνοίας, καθόσον ἄλλως δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ εἶνε ταῦτα ἡ πηγὴ τῆς φιλοπατρίας καὶ τῶν μεγάλων ἀρετῶν τῶν ἐξ αὐτῆς παραγομένων, ἐὰν δὲν διετίθεντο οὕτως ὑπὸ θελήσεώς τινος ὑπὲρ ταύτης καὶ Διανοίας πανσόφου παναγάθως περὶ τῶν τοῦ κόσμου προνοούσης.

[Μετάφρασις].

Σ Κ.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ

ΓΝΩΜΗ ΕΠΑΡΧΙΩΤΟΥ ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Εἰς τὴν περὶ ἐκπαιδευτικῶν ἐσχάτως ἀνακινηθεῖσαν συζήτησιν τῆς «Ἀκροπόλεως» ἐνόμισα ἐξ ἀρχῆς, ὅτι δὲν εἶχον μέρος, διότι δὲν εἶχον νέον τι νὰ προτείνω. Τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα εὐεργετήματα τοῦ περὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ΒΤΜΘ' νόμου ἀνέπτυξα, ἄλλοτε ὅτε ἡ μεταρρυθμιστικὴ μανία ἠπείλει νὰ καταστρέψῃ ὅ,τι σοφῶς εἶχεν οἰκοδομηθῆ. Ἀλλὰ τώρα, ὅτε οὐδεὶς κίνδυνος κατὰ τοῦ σωτηρίου νόμου ἐπικρέμαται, πάντα περὶ αὐτοῦ λόγον τὸν θεωρῶ ἐγκώμιον πρὸς Ἡρακλέα. Ἄλλα σχέδια περὶ τῶν δεόντων γενέσθαι ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει δὲν ἔλαβον ποτὲ τὸν κόπον νὰ κασαρτίσω, διότι οὔτε ἁρμόδιος εἶμαι, οὔτε τὰ σχέδια, εἴτε στρατιωτικά, εἴτε σταφιδικά, εἴτε ἐκπαιδευτικὰ εἶνέ τι σπάνιον παρ' ἡμῖν. Μόνον ἡ ἐργασία πρὸς ἐφαρμογὴν οἱουδήποτε σχεδίου εἶνε σπανία δυστυχῶς ἐν παντὶ κλάδῳ.

Ὁ λόγος, δι' ὃ ἀναγκάζομαι νὰ γράψω ὀλίγας γραμμὰς εἶνε ὅτι μετὰ ἐγεννήθη μία μεγάλη καί, νομίζω, εὔλογος ἀπορία: διατί, ἐνῷ ἐγγίζονται τόσα ἄλλα ζητήματα, τὰ ὁποῖα εἶνε μὲν σπουδαῖα ἀλλ' ὄχι καὶ ἐπίκαιρα, νὰ μὴ γίνηται οὐδὲ λόγος διὰ τὸ ἐκπαιδευτικὸν συνέδριον, τὸ ὁποῖον εἶνε τὸ μᾶλλον ἐπίκαιρον; Τοῦτο δι' ἡμᾶς τοὺς ἐπαρχιώτας διδασκάλους εἶνε ζήτημα τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρον, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐκπροσωπεῖ ἐργασίαν καὶ ὄχι σχέδια. Ἐν Κεφαλληνίᾳ τοὐλάχιστον (διότι δὲν γνωρίζω τί γίνεται εἰς ἄλλας ἐπαρχίας) τὸ χαρακτηρίζομεν ὡς βῆμα ἀληθοῦς προόδου διὰ τὴν ἐθνικὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἐργαζόμεθα τὸ ἐφ' ἡμῖν ὑπὲρ τῆς ἐπιτυχίας αὐτοῦ μετὰ ζήλου, ὃν ἔτι μᾶλλον ὠθεῖ τὸ ἐνδιαφέρον του ἡμετέρου ἐπιθεωρητοῦ κ. Δ. Μαυροκεφάλου, ὅστις φρονεῖ, ὅτι οἱ δημοδιδάσκαλοι διὰ τῆς παρεχομένης εὐκαιρίας θὰ δείξωμεν εἰς τὸ Ἔθνος, ὅτι ἐργαζόμεθα, ἵνα καταστῶμεν ἄξιοι τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐκτιμήσεως αὐτοῦ, ἥτις ἀποτελεῖ τὸ ἀσφαλέστατον ἡμῶν στήριγμα.

Ἐνῷ λοιπὸν οἱ ἐδῶ δημοδιδάσκαλοι τοιαῦτα φρονοῦμεν περὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συνεδρίου καὶ τῆς σχολικῆς ἐκθέσεως, ἦτο εὔλογον νὰ ἀπορήσω διατί οἱ τῆς πρωτευούσης συνάδελφοι τὸ κρίνουσιν ἄξιον τόσης ἀδιαφορίας! Μόνον εἰς ἐν δημοσίευμα δημοδιδασκάλου εἴδομεν, ὅτι ἐπίκειται κίνδυνος τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐκ τοῦ συνεδρίου (!).

Δυστυχῶς ἐκ τοῦ δημοσιεύματος τούτου δὲν ἠδυνήθην ἐπαρκῶς νὰ φωτισθῶ, διότι—δὲν ἐντρέπομαι νὰ τὸ ὁμολογήσω—δὲν ἐσπούδασα οὔτε *μεταφυσικήν*, ἵνα γνωρίζω ἂν εἶνε «φιλοσοφικῶς τοὐλάχιστον παραδεδεγμένον, ὅτι ὑπάρχει περίπτωσις, καθ' ἣν καὶ αὐτὸ τὸ παντοδύναμον θεῖον ἀνομολογεῖ τὴν ἀδυναμίαν του» οὔτε *μηχανικήν*, ἵνα γνωρίζω, ὅτι «ὁ ἕτερος πόλος, ἐφ' οὗ δέον νὰ ἐπερεισθῇ ὁ ἄξων τῆς σφαίρας τῆς Παιδεύσεως, ἵνα ἡ περιστροφὴ αὐτοῦ συντελῆται ἀπροσκόπτως εἶνε τὰ διδακτικὰ βιβλία». Παραιτήσας δὲ πρὸ πολλῶν ἐτῶν τὸν Θουκυδίδην καὶ τὸν Πλάτωνα, μετὰ τῶν ὁποίων δὲν ἠδύνησα νὰ ἔχω καὶ πολλὴν γνωριμίαν, ἀπέβαλον καὶ τὴν ἕξιν καὶ τὴν ἀντοχὴν εἰς τὴν κοπιαστικὴν ἀλιείαν τῶν νοημάτων καὶ ἐκεῖ ἀκόμη ὅπου ἐλπίζω, ὅτι θὰ εὕρω τοιαῦτα, καὶ ἀρκοῦμαι εἰς ὅ,τι ἀλιεύσω εἰς τὰ ῥηχά.

Ὅ,τι ἐνόησα ἐκ τοῦ δημοσιεύματος τούτου, ἂν δὲν παρηρμήνευσα τὸ *κείμενον*, εἶνε ὅτι οἱ ἀναλαβόντες τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ συνεδρίου εἶνε ἀπροσδιόνυσοι εἰς τὰ ἐκπαιδευτικὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα εἶνε ἀποκλειστικῶς ἔργον τῶν εἰδικῶν. Ἀλλ' ἐγὼ νομίζω, ὅπως ὅλος ὁ κόσμος, ὅτι ἀκριβῶς ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις εἶνε ζήτημα μᾶλλον κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν ἢ διδασκαλικόν, ὅτι ἐκ τῶν μὴ εἰδικῶς σπουδασάντων τὰ παιδαγωγικὰ ἠμπορεῖ νὰ προκύψωσι ἰδέαι δημιουργικαὶ καὶ ἀναμορφωτικαὶ τῆς λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως. Ἔπειτα μήπως ἀποκλείονται ἐκ τοῦ συνεδρίου οἱ εἰδικοὶ παιδαγωγοί; Ἐδῶ τοὐλάχιστον οὔτε τὸ φανταζόμεθα· τοὐναντίον φρονοῦμεν, ὅτι τὰ φῶτά των θὰ εἶνε ἡ πολυτιμοτέρα εἰς τὸ ἐθνικὸν ἔργον συμβολή, ὅτι ἡμεῖς μὲν οἱ κατώτεροι θὰ προσκομίσωμεν τὸ ὑλικόν, αὐτοὶ δὲ θὰ τὸ ὑποβάλωσιν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῆς ἐπιστήμης καὶ θὰ ἐξαγάγωσι τὰ συμπεράσματα καὶ θὰ κανονίσωσι τὰ μέτρα πρὸς βελτίωσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ὁπωσδήποτε ἕκαστος δικαιοῦται νὰ ἐκφράζῃ ἐλευθέρως τὴν γνώμην του. Τοῦ δικαιώματος τούτου μετέχων καὶ ἐγὼ ὡς πολίτης Ἕλλην ἐκφράζω ἐλευθέρως τὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμην μου καὶ θὰ ἔχω τὴν εἰλικρίνειαν νὰ ὁμολογήσω τὴν πλάνην μου ἂν ἐλεγχθῶ πλανώμενος.

Πρώτη καὶ οὐσιωδεστάτη βάσις εἶνε, ὅτι τὴν τόσον ἐπιτυχῆ ἰδέαν τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συνεδρίου καὶ τῆς σχολικῆς ἐκθέσεως συνέλαβον καὶ πραγματοποιοῦσι σωματεῖα, τῶν ὁποίων τὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν οὐδεὶς μέχρι τοῦδε ἐφιλονίκησεν. Ὅταν

οἱουδήποτε ἔργου προΐστανται πρόσωπα ἐπίλεκτα ἐν τῇ ἐπιστήμῃ καὶ τοῖς γράμμασι, τὸ ἔργον τοῦτο θὰ εἶνε καλόν.

Θὰ φανῇ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἡ ἐν τῇ ἐκπαιδεύσει γινομένη ἐργασία καὶ θὰ ληφθῶσι μέτρα πρὸς διόρθωσιν τῶν τυχὸν κακῶς ἐχόντων ἐν αὐτῇ.

Θὰ μελετηθῇ ἡ κατάστασις ἰδίως τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ θὰ συγκριθῇ αὕτη πρὸς τὴν τῶν λοιπῶν ἐν Ἀνατολῇ ἐθνῶν, ὅπερ σπουδαίως ἐνδιαφέρει τὰ ἐθνικὰ ἡμῶν πράγματα.

Θὰ διδαχθῶσιν οἱ διδάσκαλοι ἐκ τῆς ἀμοιβαίας παρατηρήσεως τῶν καρπῶν τῆς ἐργασίας ἑκάστου ἐν τῇ σχολικῇ ἐκθέσει. Ἐξ αὐτῆς θὰ λάβωσιν ἰδέαν καὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ καὶ Ἀμερικῇ γιγνομένων, ἤτοι τῶν ὀργάνων καὶ τῶν τόσων ἄλλων βοηθημάτων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ καὶ θὰ προσπαθήσωσι σὺν τῷ χρόνῳ, εἴτε οἴκοθεν, ἐφ' ὅσον εἶνε δυνατόν, εἴτε διὰ τῆς ἐνεργείας τῶν ἐπιθεωρητῶν καὶ τῶν δημοτικῶν ἀρχῶν, νὰ ἐφοδιάζωσι τὰ σχολεῖα διὰ τῶν χρειωδῶν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ. Εἶνε ἀληθές, ὅτι ὅπου ἐλλείπουσι θύραι καὶ παράθυρα, θρανία καὶ μαυροπίναξ, ὅπως κἄποτε συμβαίνει παρ' ἡμῖν, εἶνε μάταιον, ἂν δὲν εἶνε κωμικόν, νὰ ζητῶμεν εὐρωπαϊκὴν καὶ ἀμερικανικὴν πολυτέλειαν εἰς τὰ σχολεῖά μας. Ἀλλὰ καὶ ἡ σύγκρισις καὶ ἡ συζήτησις προκαλεῖ ἀφ' ἑαυτῆς ζωηροτέραν τὴν φωνὴν τῆς διαμαρτυρίας, ἡ δὲ διαμαρτυρία καὶ ὁ θόρυβος ἂν δὲν ἔχωσι πάντοτε μεγάλα ἀποτελέσματα, ἔχουσιν ὅμως μικρά· μόνον ὁ ἀδηριτισμὸς καὶ ἡ ἀκινησία δὲν ἔχουσιν κανέν.

Θὰ ἐξαρθῇ τὸ φρόνημα τῶν δημοδιδασκάλων, διότι δίδεται εἰς ἕκαστον τὸ δικαίωμα τῆς γνώμης, τῆς ψήφου, τῆς συμβολῆς εἰς τὸ κοινὸν ἔργον. Δὲν ἀποκλείονται ἵνα ἀναμένωσιν ἄφωνοι τί θὰ ἀποφασίσωσιν ἑκάστοτε ἀφ' ὑψηλοῦ οἱ patres conscripti, ἵνα τοῖς ἐπιβάλληται νὰ ἐκτελῶσι κατὰ τὸ «πίστευε καὶ μὴ ἐρεύνα», ἀλλ' ἐκρίθησαν ἄξιοι καὶ ἰσότιμοι συνεργάται. Καὶ εἶνε πολὺ ἀναγκαῖον ὁ δημοδιδάσκαλος νὰ ἔχῃ φρόνημα — τὸ δὲ φρόνημα εἶνε τὸ ἄκρως ἀντίθετον τῆς κουφότητος, τῆς ἀλαζονείας καὶ τῆς αὐθαδείας — διότι μόνον ἂν ἔχῃ δύνανται νὰ μεταδώσῃ εἰς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν διὰ τοῦ σχολείου.

Ἄλλ', ὅπερ σπουδαιότερον, ὁ διδασκαλικὸς κόσμος διὰ τῆς συμμετοχῆς του εἰς τὸ συνέδριον θὰ δείξῃ, ὅτι ἐγκλείει ἐν ἑαυτῷ στοιχεῖα ζωῆς καὶ προόδου, ὅτι δὲν εἶνε ῥᾴθυμος καὶ ψυχρὸς πρὸς ὅ,τι τείνει εἰς τὴν ἰδίαν βελτίωσιν, ὅτι δὲν ἀποστέργει, ἀλλὰ τοὐναντίον ἀποδέχεται εὐγνωμόνως πᾶν μέτρον, τὸ ὁποῖον εἴκοθεν ἡ κοινωνία λαμβάνει ὑπὲρ αὐτοῦ. Ἂν τὸ συνέδριον συνεκαλεῖτο ἀμέσως ὑπὸ τῆς πολιτείας, ἡ συμμετοχὴ τῶν διδασκάλων δὲν θὰ εἶχεν ἠθικὴν ἀξίαν, διότι θὰ ἦτο ἐκπλήρωσις ἐπιβληθείσης ὑποχρεώσεως, ἐνῷ τώρα εἶνε καθαρὰ ἀπόρροια εὐγενοῦς προθυμίας πρὸς συνεργασίαν σκοποῦσαν τὴν πρόοδον καὶ βελτίωσιν τῆς ἐθνικῆς παιδεύσεως, εἰς ἣν ἡ πολυπαθὴς ἡμῶν Πατρὶς ἔχει ἀναθέσῃ τὸ μέλλον αὐτῆς.

Αὐτὰ καὶ πολλὰ ἄλλα ἀγαθά, τὰ ὁποῖα παραλείπω συντομίας χάριν, φρονῶ ὅτι θὰ προκύψωσιν ἐκ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ συνεδρίου καὶ τῆς σχολικῆς ἐκθέσεως. Ἂν ἐν τῇ ἐπαρχιωτικῇ ἀφελείᾳ μου δὲν βλέπω λανθάνοντα κακά, εἶμαι πρόθυμος νὰ ἀκούσω πάντα ἀντιφρονοῦντα καὶ προθυμότερος νὰ ὁμολογήσω τὴν πλάνην μου.

Ἐν Ἀργοστολίῳ τῇ 3 Δεκεμβρίου 1903.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΑΤΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ

ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ

Ὁ Γάλλος φυσικὸς Γκασιώ, ὅστις ἠσχολήθη περὶ τὰ μέσα τοῦ ΙΘ' αἰῶνος εἰς μελέτας περὶ τῆς ἐκκενώσεως ἠλεκτρικῶν σπινθήρων, παρετήρησεν ὅτι ἡ ἠλεκτρικὴ ἀνταλλαγὴ μεταξὺ δύο ἀφεστώτων πόλων ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς πυκνότητος τοῦ μεσολαβοῦντος ἀέρος. Ἀραιουμένου τοῦ ἐν ὑαλίνῳ σωλῆνι, διαπερωμένῳ ὑπὸ σύρματος ἠλεκτρικοῦ ἀγωγοῦ, ἀέρος, ἐκλείπει ἡ ἐκκένωσις τῶν ἠλεκτρικῶν σπινθήρων, ἡ δὲ σύνδεσις τῶν δύο ῥοηφόρων συντελεῖται διὰ συνεχοῦς συμμίξεως τῶν δύο ἠλεκτρισμῶν, ἥτις συνοδεύεται ὑπὸ σχηματισμοῦ περιέργου φωταυγείας, ἧς τὸ χρῶμα δυνατὸν νὰ μεταβληθῇ, ἂν ἐν τῷ σωλῆνι ἐγκλεισθῇ ἀραιὸν ἀέριον, οἷον ἄζωτον, ὑδρογόνον κτλ. Ἡ ἐνδιαφέρουσα αὕτη παρατήρησις ἤγαγεν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν σωλήνων τοῦ Γκάισλερ, οἵτινες, μηδεμιᾶς τότε τυχόντες πρακτικῆς ἐφαρμογῆς, ἐχρησίμευον δι' ἁπλᾶς παιδιᾶς ἐν ταῖς αἰθούσαις τῆς Φυσικῆς.

Ἡ φωτεινὴ ἀνταύγεια τῶν σωλήνων τούτων τοῦ Γκάισλερ, ἥτις τελεῖται, ὡς καὶ τὸ ὀργανικὸν φῶς, ἄνευ ἐπαισθητῆς ἀναπτύξεως θερμότητος, ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ πρακτικῶς μετὰ σημαντικῆς ὠφελείας. Δυστυχῶς ὅμως τὸ φῶς τοῦτο ἔμεινεν ἀσθενέστατον, ἀπέβαινε δ' ὡς ἐκ τούτου ἀδύνατον νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ πρακτικοὺς σκοπούς.

Ἐπ' ἐσχάτων ὅμως ὁ Ἀμερικανὸς Μούρ, παρατηρήσας ὅτι ἡ ἔντασις τῆς φωταυγείας τῶν σωλήνων τοῦ Γκάισλερ ἐξήρτηται ἐκ τῆς αἰφνιδίας καὶ ταχείας διακοπῆς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥεύματος, ἐπεδόθη εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς πρὸς παραγωγὴν διαλειπόντων ῥευμάτων συσκευῆς, ὅπως ἐπιτύχῃ οὕτω ῥεῦμα διαλεῖπον τόσον ταχέως, ὥστε ὁ ὀφθαλμὸς νὰ μὴ δύναται νὰ διακρίνῃ τὴν διακοπὴν καὶ νὰ ἐκλίπῃ οὕτως ἡ δισάρεστος τρεμώδης κίνησις τοῦ φωτός. Ὥ, φωτιστικὰ σώματα μεταχειρίζεται ὁ Μοὺρ μακροὺς σωλῆνος πεπληρωμένους δι' ἠρειωμένων ἀερίων, ἐπὶ τῶν ὁποίων οἱ ῥοηφόροι εἰσὶ προσηρμοσμένοι ὑπὸ μορφὴν μεταλλίνων κρίκων διὰ μεταλλίνης συγκολλητικῆς οὐσίας. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶνε ὁμοιόμορφον καὶ εὐάρεστον φῶς, ὅπερ ὅμοιον πρὸς γαλακτόλευκον ἀπαυγάζουσαν νεφέλην πληρεῖ τὸ φωτιστικὸν σῶμα, ἀποδίδον οὕτω τολύτιμον μετατροπὴν τῆς ἐνεργείας εἰς φῶς ἄνευ θερμότητος. Τὸ φῶς τοῦτο, ὅταν πηγάζῃ ἐκ μεγάλων ἐπιφανειῶν, ἐνέχει καθ' ὅλα σημαντικὰ ἀποτελέσματα.

Ἐντὸς τῶν σωλήνων ἐκείνων τελεῖται ἐναλλαγὴ φωτὸς καὶ ἠλεκτρισμοῦ, ἥτις συδέεται πρὸς διάφορα ἄλλα ἀξιοπαρατήρητα φαινόμενα.

Ἡ μεταβολὴ τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ἐνεργείας, ἣν προκαλεῖ ἡ αὔξουσα ἀραίωσις τοῦ ἀέρος ἐν τῷ σωλῆνι, διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῶν πρὸς φωσφορισμὸν καὶ ἀνάπτυξιν θερμότητος συνδεομένων καθοδικῶν ἀκτίνων καὶ τῶν ἀνεξηγήτων εἰσέτι ἀκτίνων τοῦ Ῥαϊντγγεν, δεικνύει ὅτι τελεῖται ἐκεῖ ἐναλλαγὴ καὶ ἀλληλεπίδρασις διαφόρων φάσεων δυναμικῆς ἐνεργείας καὶ παρέχει παράδειγμα τῆς κλιμακωτῆς μετατροπῆς τοῦ ἠλεκτρισμοῦ εἰς φῶς, θερμότητα καὶ χημικὴν ἐνέργειαν. Ἡ σύζευξις αὕτη τοῦ φαινομένου τοῦ φωτὸς καὶ τῆς θερμότητος μετ' ἐπιδράσεων ἠλεκτρικῆς φύσεως ὑποδεικνύει ὅτι αἱ τρεῖς μεγάλαι φυσικαὶ μορφαὶ τῆς ἐνεργείας, τὸ φῶς, ἡ θερμότης καὶ ὁ ἠλεκτρισμὸς ἀποτελοῦσιν εἶδός τι ὁμοιουσίου τριάδος, ἧς αἱ κατὰ μέρος δυνάμεις, ἐκ μιᾶς ἀρχικῆς μορφῆς ἀπορρέουσαι, ἐνεργοῦσι διαφόρως ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων ἡμῶν συνεπείᾳ ὡρισμένων τινῶν τροποποιήσεων, συνδυαζόμεναι εἰς ἓν ὅλον ἁρμονικὸν ἐν τῇ ἡλιακῇ ἀκτῖνι. Κατὰ ταῦτα ὑποτίθεται ὅτι πᾶσα ἐνέργεια εἶνε παλμικὴ κίνησις τῶν ἀτόμων τοῦ αἰθέρος, ἥτις, ὅταν μὲν ἀριθμῇ 435—7'0 ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων δονήσεων κατὰ δευτερόλεπτον, προξενεῖ εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν τὸ αἴσθημα τοῦ φωτός, ἐ ᾧ μικρότερος ἀριθμὸς δονήσεων ἐνεργεῖ ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων ὡς θερμότης, ἴσως δὲ καὶ ὡς ἠλεκτρισμός.

Ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θεωρίας ταύτης ὁ Μαρκόνης καὶ ἄλλοι ἐπιχειροῦσι τὴν μεταβίβασιν τῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας διὰ τοῦ ἀέρος, οὕτω καὶ ὁ Νικόλαος Τέσλας, ὁ διάσημος ἀνταγωνιστὴς τοῦ Ἔδισον, ἐπιζητεῖ ἤδη τὴν ἐφαρμογὴν τῆς αὐτῆς ἀρχῆς καὶ διὰ τὴν παραγωγὴν φωτός. Χρησιμοποιῶν ὁ Τέσλας τὰς ἰδέας τῶν προδρόμων αὐτοῦ κατώρθωσε διὰ πολυετοῦς κατ' ἰδίαν ἐργασίας νὰ φθάσῃ εἰς ἀποτελέσματα τοῦτ' αὐτὸ καταπληκτικά. Ἠδυνήθη νὰ παραγάγῃ διὰ τῆς αἰνιγματώδους ἐκείνης μορφῆς τῆς ἠλεκτρικῆς δυνάμεως φωτεινὰς ἐνεργείας διαδιδομένας ἐλευθέρως ἄνευ ὁρατοῦ συνδετηρίου ἀγωγοῦ μετὰ τῆς πηγῆς τῆς δυνάμεως. Τὸ μαγικὸν τοῦτο φῶς τοῦ Τέσλα εἶνε ἐπάξιον τοῦ ὅπερ ἔλαβεν ὑπερηφάνου ὀνόματος «φῶς τοῦ μέλλοντος».

Δὲν θὰ ἐπιχειρήσωμεν ν' ἀναπτύξωμεν ἐνταῦθα θεωρητικῶς τὰ πειράματα τοῦ Τέσλα. Τοῦτο μόνον ἀνάγκη νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι βασίζονται ἐπὶ τῆς ταχείας ἐναλλαγῆς, τῶν ἐπαγωγίμων καλουμένων ἠλεκτρικῶν ῥευμάτων. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα τὰ ἄτομα τοῦ ἀερίου, ἀποσπώμενα αἰφνιδίως διὰ τῶν προσκρούσεων τοῦ ῥεύματος ἐκ τῆς ἰσορρόπου αὐτῶν καταστάσεως καὶ ἀναγκαζόμενα νὰ τεθῶσιν εἰς παλμικὴν κίνησιν, ἀναγκάζονται ὡς ἐκ τῆς ἐναλλαγῆς τῆς διευθύνσεως τοῦ ῥεύματος νὰ μεταβάλλωσι τὴν διεύθυνσιν τῆς κινήσεως αὐτῶν, ἐκ τούτου δὲ περιπίπτουσιν εἰς τὴν κατάστασιν ἐκείνην τῆς ὑψίστης ταλαντώσεως, ἥτις καθίσταται ἐν τέλει αἰσθητὴ ὡς φῶς, ἐνῷ συγχρόνως διὰ τῆς παραλύσεως τῆς συνοχῆς τῶν ἀτόμων, ὀφειλομένης εἰς ἀραίωσιν τοῦ ἀερίου, ἡ κατὰ πᾶσαν κίνησιν ἀναπόφευκτος τριβὴ καὶ ἡ μετ' αὐτῆς συνδεομένη ἀνάπτυξις θερμότητος παύουσιν ἢ σημαντικῶς ἐλαττοῦνται. Οὕτω δὲ ἐξηγεῖται καὶ ἡ ἐλαχίστη ἀκτινοβολία τοῦ «ψυχροῦ φωτὸς» τοῦ Τέσλα. Ἡ θεωρητικὴ τελειοποίησις τῆς μεθόδου ταύτης ἐπιτρέπει ἀπὸ τοῦδε νὰ προβλέπηται ὅτι εἶνε δυνατὸν διὰ καταλλήλου αὐξήσεως νὰ προσδοθῇ τεχνητῶς εἰς τὰς ἠλεκτρικὰς ταύτας διακυμάνσεις τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῆς κινήσεως, ὅπερ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς φωτεινὰς ἀκτῖνας, οὕτως ὥστε αὗται νὰ ἐγκαταλείπωσιν ἀπ' εὐθείας ὡς ἐλεύθερον φῶς τὸν πόλον τοῦ ἠλεκτρικοῦ ῥοηφόρου καὶ καταλύζωσι τὸν περιξ χῶρον.

Ωχ.

ΑΝΑΛΕΚΤΑ

ΤΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ ΝΑΥΤΙΚΟΝ

Τὸν Αὔγουστον τοῦ 1903 συνεπληρώθη ὁλόκληρος ἑκατονταετὶς ἀφ' ἧς ἐποχῆς ἐγένετο γνωστὴ ἡ δι' ἀτμοῦ ναυσιπλοΐα. Κατὰ τὴν πρὸ ἑκατονταετίας ἡμέραν ἐκείνην ὁ παρισινὸς λαὸς παρίστατο ἔκπληκτος ἐνώπιον θεάματος ἐκτυλισσομένου ἐν τῷ Σηκουάνᾳ. Ἦτο τὸ ἀτμοκίνητον τοῦ Φούλτωνος δοκιμαζόμενον, τὰς σημερινὰς τεραστίας διαστάσεις τῶν ὁμοίων τοῦ ὁποίου οὐδὲ κἂν ἐφαντάζετο ὁ ἐφευρέτης τότε, διότι αἱ μεγάλαι ἐφευρέσεις εἶνε αὐτὸ τοῦτο ἐμπνεύσεις στιγμιαῖαι, τῶν ὁποίων οἱ συνέπειαι οὐδέποτε ὑπελογίσθησαν. Ἡ χωρητικότης καὶ ἡ πληθὺς τῆς σημερινῆς ἀτμήρους ναυτιλίας θὰ προυξένει τὸν ἴλιγγον καὶ εἰς αὐτὸν ἔτι τὸν Φούλτωνα

ἐὰν ἔζη σήμερον. Ὡς ἐκ τοῦ ὑψίστου ἐνδιαφέροντος, ὅπερ κέκτηται σήμερον διὰ τὴν πολλαπλῆν ἐπικοινωνίαν τῶν ἐθνῶν ἡ ἐμπορικὴ ναυτιλία, παραθέτομεν στατιστικὴν τοῦ παγκοσμίου ἐμπορικοῦ ναυτικοῦ.

Ἐν τῇ στατιστικῇ ὅμως ταύτῃ δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰμὴ ἀτμόπλοια ἄνω τῶν 100 τόννων καὶ ἱστιοφόρα ἄνω τῶν 50 τόννων Ὥστε ἀποκλείονται τῆς συγκαταριθμήσεως πάντα τὰ μικροτέρας χωρητικότητος σκάφη, ἅτινα οὐ μικρὰς παρέχουσιν ὑπηρεσίας εἰς τὴν μικρὰν λεγομένην ἰδίως ἀτμοπλοΐαν.

Ἐν πρώτοις παρατίθεται ἀνακεφαλαιωτικὸς πίναξ τοῦ συνόλου τῶν ἐμπορικῶν σκαφῶν ἀπὸ τοῦ 1816 μέχρι τοῦ 1903 ὑποδιαιρουμένου εἰς ἀτμόπλοια καὶ ἱστιοφόρα· οὕτως ἔχομεν:

		Χωρητικότητος	
		Ἀτμόπλοια	*Ἱστιοφόρα*
Τῷ	1816	1,500	3,415,100
»	1830	30,200	4,016,000
»	1840	97,000	4,656,000
»	1850	216,800	6,983,900
»	1860	764,000	10,712,000
»	1870	1,709,100	12,352,600
»	1880	4,745,700	13,267,500
»	1890	8,286,747	10,540,081
»	1990	12,165,251	8,347,546
»	1901	13,042,283	8,203,201
»	1902	14,653,993	8,117,797
»	1903	15,431,694	8,078,997

Τὸ παγκόσμιον ἄρα ἐμπορικὸν ναυτικὸν καθ' ὅλα τὰ ἔτη ταῦτα ηὔξησε συνεχῶς ἐν σημαντικῇ ἀναλογίᾳ. Ἐντὸς 87 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς ἡ ἀτμήρης ναυτιλία προήχθη κατὰ 20 ἑκατομμύρια τόννους, τουτέστι κατά μέσον ὅρον 230,000 τόννους κατ' ἔτος. Τῷ 1903 ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ προηγούμενον 1902 ἡ πρόοδος ἀνέρχεται εἰς 739,181 τόννους, τῷ δὲ 1902 εἰς 926,300 τόννους ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ 1901. Μέχρι τοῦ 1860 καὶ ἕως τὸ 1870 ἡ χωρητικότης τῶν ἱστιοφόρων ὑπερέβαινε τεραστίως τὴν τῶν ἀτμηλάτων σκαφῶν. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1900 ἡ ἀναλογία ἀντιστρέφεται καὶ ἡ ὑπεροχὴ τῶν ἀτμοπλοίων ἔκτοτε ἀποβαίνει καταφανεστέρα.

Ὡς πρὸς τὸ σύνολον σκαφῶν καὶ χωρητικότητος κατὰ χώρας ἡ ἀναλογία ἔχει ὡς ἕπεται: Ἡ Ἀγγλία μετὰ τῶν ἀποικιῶν της ἔρχεται πρώτη μὲ 12,860 σκάφη χωρητικότητος 10,338,424 τόννων. Μετ' αὐτὴν ἔρχονται αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι μὲ 4,558 σκάφη χωρητικότητος 2,452,587 τόννων, εἶτα ἡ Γερμανία 4,124 σκάφη χωρητικότητος 2,150,839 τόννων, τετάρτη ἡ Νορβηγία μὲ 2,641 σκάφη χωρητικότητος 1,345,466 τόννων, πέμπτη ἡ Γαλλία μὲ 1976 σκάφη χωρητικότητος 1,030,721 τόννων, ἕκτη ἡ Ἰταλία μὲ 1,920 σκάφη χωρητικότητος 985,975 τόννων καὶ ἑβδόμη ἡ Ῥωσία μὲ 3,379 σκάφη χωρητικότητος 891,651 τόννων. Ἡ Ἑλλὰς ἔρχεται δεκάτη τρίτη μὲ 1,068 σκάφη χωρητικότητος 359,578 τόννων. Ὁ ἀριθμὸς ὅμως δὲν παρέχει ἀκριβῆ ἰδέαν τοῦ ἐμπορικοῦ στόλου τῆς Ἑλλάδος, ὅστις περιλαμβάνει πλεῖστα μικρὰ σκάφη μὴ περιλαμβανόμενα ἐν τῇ προκειμένῃ στατιστικῇ. Εἶτα κατὰ τάξιν σπουδαιότητος μετὰ τὴν Ῥωσίαν ἡ Σουηδία, ἡ Ἱσπανία, ἡ Ἰαπωνία, ἡ Ὁλλανδία, ἡ Δανία, ἡ Αὐστρία, ἡ Βρασιλία, τὸ Βέλγιον, ἡ Χιλή, ἡ Πορτογαλία, ἡ Ἀργεντηνή, ἡ Οὐρουγουάη, ἡ Σινική, ἡ Κοῦβα, ἡ Περουβία, ἡ Ῥουμανία, τὸ Μεξικόν, ἡ Νικαράγουα, ἡ Βενεζουέλα, τὸ Σιάμ, τὸ Μαυροβούνιον, ἡ Χαϊτή, ἡ Αἴγυπτος, καὶ τελευταία ἡ Γουατεμάλα. Ἐκ τοῦ πίνακος τούτου προκύπτει ὅτι ὅπως φθάσωσι τὸν ἐμπορικὸν στόλον τῆς Ἀγγλίας ἀπαιτεῖται νὰ συνενωθῶσιν οὐχὶ μόνον τὰ ἀτμόπλοια ἀλλὰ καὶ τὰ ἱστιοφόρα τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν, τῆς Γερμανίας, τῆς Νορβηγίας, τῆς Γαλλίας, τῆς Ἰταλίας, τῆς Ῥωσίας, τῆς Σουηδίας καὶ τῆς Ἱσπανίας καὶ πάλιν μόλις θὰ φθάσωσι τὰ 10 ἑκατομ. τόννων καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Μ. Βρεττανία ὑπερβαίνει κατὰ 300,000 τόννους ἁπάσας ὁμοῦ τὰς χώρας ταύτας.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ

ΓΝΩΜΑΙ

ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ

Ἡμεῖς οἱ Γραικοὶ παρὰ πᾶσαν τὴν βαρβαρότητα τοσούτων χρόνων καὶ παρὰ πάντα τὸν ζυγὸν ἠρχίσαμεν νὰ φωτιζώμεθα, διότι δὲν ἀπεβάλομεν εἰσέτι παντελῶς τὴν αἴσθησιν τῆς παλαιᾶς τοῦ γένους εὐγενείας... Ὁ φωτισμὸς δὲν εἶναι δύσκολος εἰς ἡμᾶς, οἵτινες, καταβαρβαρωθέντες, διεσώσαμεν οὐδὲν ἧττον ὀλίγα καὶ ἀσθενῆ ζώπυρα τῆς παλαιᾶς σοφίας· τὰ ζώπυρα ταῦτα χρεωστοῦμεν εἰς τὴν δύναμιν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν.

Κοραῆς.

Ἵνα ἡ γυνὴ καταστήσῃ τὸν οἶκόν της ἀληθῆ τόπον γαλήνης, ὀφείλει νὰ ἔχῃ ἱκανότητα καὶ φρόνησιν ἀρκετήν, ὥστε ν' ἀπαλλάξῃ τὸν ἄνδρα της ἀπὸ τῶν φροντίδων τῆς διευθύνσεως τοῦ οἴκου, καὶ ἰδίως τοῦ οἰκονομικοῦ μέρους, εἰς τρόπον ὥστε ἡ δαπάνη νὰ μὴ ὑπερβαίνῃ ποτὲ τὰ εἰς τὴν διάθεσίν της μέσα.

Σμάιλς.

Θέλεις νὰ ἴδῃς τὸν Θεὸν οἷος εἶνε καθ' ἑαυτὸν καὶ ν' ἀτενίσῃς αὐτὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον; Μὴ ζητῆς αὐτὸν πέραν τῶν νεφελῶν· δύνασαι νὰ εὕρῃς αὐτὸν πανταχοῦ ὅπου εἶσαι. Θεώρησον τὸν βίον τῶν εἰς αὐτὸν (ἀληθῶς) ἀφωσιωμένων καὶ θὰ ἴδῃς αὐτὸν ἐκεῖνον. Παραδόθητι εἰς αὐτὸν καὶ θὰ εὕρῃς αὐτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου.

Φίχτε.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἡ καθαριότης τῶν Κινέζων.

Οἱ περιηγηθέντες τὴν Κίναν θαυμάσια διηγοῦνται περὶ τῆς καθαριότητος τῶν κατοίκων της. Ὅλοι ἀνεξαιρέτως οἱ Κινέζοι, περιλαμβανομένων γυναικῶν, παιδίων καὶ χωρικῶν, φέρουσιν ἀνηρτημένας ἐκ τοῦ κομβίου τοῦ ἐπενδύτου των ὀδοντογλυφίδα καὶ ὠτογλυφίδα. Μαρτυρεῖ τοῦτο ὅτι οἱ Κινέζοι περὶ πολλοῦ ποιοῦνται τὴν καθαριότητα τῶν ἀκουστικῶν των ὀργάνων καὶ τῶν ὀδόντων. Προσέτι ἀνὰ πᾶσαν πρωΐαν πλύνουν τὰ ὦτά των διὰ χλιαροῦ ὕδατος ἢ διὰ τείου. Τοῦτ' αὐτὸ πράττουν καὶ ὁσάκις τρώγουν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔχουν ἐπὶ ἑτέρου κομβίου τοῦ ἐπενδύτου των ἀνηρτημένα τὰ σχετικὰ ἐργαλεῖα.

Ἕτερον ἔθιμον καθαριότητος παρὰ τοῖς Κινέζοις εἶνε καὶ τὸ ἑπόμενον. Ἐν παντὶ γεύματι εἰς τὸν ἔχοντα τὰ πρωτεῖα προσκεκλημένον προσάγεται χειρόμακτρον μὲ θερμὸν ὕδωρ. Ὁ προσκεκλημένος ἐμβάπτει τὸ χειρόμακτρον εἰς τὸ θερμὸν ὕδωρ καὶ πλύνει τὸ πρόσωπον. Κατόπιν παραδίδει τὸ χειρόμακτρον εἰς τὸν παρακαθήμενον, ὅστις ὡσαύτως τὸ ἐμβάπτει εἰς τὸ αὐτὸ ὕδωρ καὶ σφογγίζει τὸ πρόσωπον. Οὕτω τὸ αὐτὸ χειρόμακτρον παραδίδεται ἀπὸ παρακαθημένου εἰς παρακαθήμενον καὶ ὅλοι τὸ βάπτουσιν εἰς τὸ αὐτὸ ὕδωρ, ὥστε ὅλων τῶν ὁμοτραπέζων τὰ πρόσωπα γίνονται καθαρά. Ὁ Κινέζος φοιτᾷ εἰς λουτρά, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὰ ἐμβάπτεται εἰς τὸ ὕδωρ, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχον λουσθῆ ὅλοι οἱ πρὸ αὐτῶν καὶ εἰς τὸ ὁποῖον θὰ λουσθῶσιν ὅλοι οἱ κατόπιν αὐτοῦ ἐρχόμενοι. Οἱ πλούσιοι μεταχειρίζονται εἰς τοιαύτας περιστάσεις καὶ σάπωνα.

Σκύλος σωτήρ.

Ὁ Ῥέξ, μέγας σκύλος τῆς Νέας Γῆς, ἀνήκων εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ξενοδοχείου ἀμερικανικῆς τινος πόλεως, ἐκοιμᾶτο μακαρίως καὶ ὀκνηρῶς πλησίον τῆς παραλίας, ὅτε αἴφνης ἀνορθώσας τὴν κεφαλὴν ἐκ τοῦ κρότου τῆς πτώσεως ἑνὸς παιδίου εἰς τὴν θάλασσαν ὥρμησε δι' ἑνὸς ἅλματος εἰς τὸ ὕδωρ, ἵνα σώσῃ τὸ παιδίον.

Ἦτο μικρὰ τετραέτις κορασίς, τὴν ὁποίαν συνώδευσεν ἡ ὑπηρέτρια, ἡ ὁποία ὅμως συνάψασα ἐν τῷ μεταξὺ διάλογον τρυφερὸν μὲ ἕνα ὑπάλληλον τῆς προκυμαίας ἐλησμόνησε πρὸς στιγμὴν τὸ παιδίον. Ἐκεῖνο ἐπροχώρησε πέραν τοῦ δέοντος εἰς μίαν ἀποβάθραν, ἔκυψε νὰ ἴδῃ τὰ ψάρια, ἀπώλεσε τὴν ἰσορροπίαν, καὶ ἔπεσεν εἰς τὴν θάλασσαν, ἥτις εἶχε βάθος πολλῶν μέτρων.

Ὁ γενναῖος σκύλος ὥρμησε πρὸς τὸ κοράσιον, τὸ ἥρπασεν ἀπὸ τοῦ ἐνδύματος καὶ τὸ ἔσυρε πρὸς τὴν ἀκτήν. Εἶχεν ὅμως ἐναντίον του τὸ ῥεῦμα καὶ ἐδοκίμαζε δυσκολίαν ἔκτακτον, μόλις καὶ μετὰ βίας προχωρῶν. Εἷς τῶν θεατῶν τῆς σκηνῆς ἐρρίφθη τότε εἰς μίαν λέμβον καὶ ἔσπευσεν εἰς βοήθειάν του. Ὅτε ἔφθασε πλησίον τοῦ σκύλου, τὸ παιδίον ἦτο ἀναίσθητον, ὁ δὲ σκύλος ἐντελῶς ἐξηντλημένος. Ἀνέσυρε τότε καὶ τὸν σκύλον καὶ τὸ παιδίον καὶ τοὺς ἔφερεν εἰς τὴν ξηράν. Ἡ μικρὰ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ζωὴν διὰ τῶν ἰατρικῶν βοηθειῶν, ὁ δὲ σκύλος, ἀφοῦ ἐδέχθη πολλὰς θωπείας καὶ συγχαρητήρια, ἐπανῆλθε καὶ ἐξηπλώθη πάλιν μετριοφρόνως εἰς τὴν θέσιν του, ἵνα ἐπαναλάβῃ τὸν διακοπέντα ὕπνον του. Ὁ πατὴρ τοῦ σωθέντος παιδίου δὲν ἀφῆκεν ἄνευ ἀμοιβῆς τὴν ὡραίαν αὐτὴν πρᾶξιν. Ὁ Ῥὲξ φορεῖ τώρα ἐν μεγαλοπρεπὲς περιλαίμιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀναγράφεται ἡ ἱστορία τοῦ γενναίου κατορθώματός του.

Αὐτόματος ἰατρική

Ἓν ἀπὸ τὰ περιεργότερα πράγματα τῆς Παγκοσμίου Ἐκθέσεως τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου τῆς Ἀμερικῆς θὰ εἶνε καὶ ἡ αὐτόματος ἰατρική. Ὁ ἀσθενὴς ἀναβαίνει ἐπὶ μηχανῆς καὶ τοποθετεῖ τὴν χεῖρα ἐντὸς ὀπῆς, ὅπου ὑπάρχει μικρὰ συσκευή, ἥτις ψαύει τὸν σφυγμόν, ἐνῷ ταυτοχρόνως θερμόμετρον τίθεται ὑπὸ τὴν γλῶσσάν του καὶ σημειοῖ τὴν θερμοκρασίαν του. Οἱ σφυγμοὶ καὶ ἡ θερμοκρασία σημειοῦνται ἐν ἀκαρεῖ ἐπὶ χάρτου, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ἐκτυποῦται ἀμέσως καὶ ἡ ἀναγκαία συνταγὴ διὰ τὸν πάσχοντα.

Γυναῖκες φαρμακοποιοί

Εἰς τὰς γυναῖκας ἰατροὺς θὰ προστεθῶσι μετ' ὀλίγον καὶ γυναῖκες φαρμακοποιοί. Ἀγγέλλεται τῷ ὄντι εἰς τὰς ῥωσσικὰς ἐφημερίδας, ὅτι μία σχολὴ φαρμακοποιῶν διὰ τὰς γυναῖκας κατηρτίσθη ἐν Πετρουπόλει ὑπὸ τῆς κυρίας Λεσνέβσκη, ἥτις εἶνε ἡ πρώτη καὶ ἡ μόνη ἐν Ῥωσίᾳ ἀποκτήσασα τὸ δικαίωμα νὰ μετέρχηται τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο. Ἱδρύθη ἐπίσης ἐν Πετρουπόλει καὶ μία σχολὴ ἐμπορικὴ διὰ τὰς γυναῖκας, ἐξαρτωμένη ἐκ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν.

Ἓν ἀνέκδοτον τοῦ Μόμμσεν.

Ὁ Μόμμσεν, ὁ ἀποθανὼν ἐσχάτως μέγας Γερμανὸς ἱστορικός, ἦτο, ὅπως πολλοὶ ἄλλοι σοφοί, ἀφῃρημένος. Λέγεται περὶ αὐτοῦ ὅτι ἔγραφε πολλάκις ἐπιστολὰς καὶ μετὰ παρέλευσιν ὀλίγων λεπτῶν τὰς ἀπεσφράγιζε διὰ νὰ τὰς ἀναγνώσῃ νομίζων ὅτι ἦταν ἐπιστολαὶ στελλόμεναι πρὸς αὐτόν ἢ τὰς ἀπέθετεν εἰς τὴν θήκην τῶν ἐπιστολῶν, αἵτινες ἦσαν δι' αὐτόν προωρισμέναι. Βεβυθισμένος εἰς τὰς μελέτας του μίαν ἡμέραν δὲν ἤγγισε διόλου τὸ γεῦμα, τὸ ὁποῖον ἡ ὑπηρέτρια τῷ ἔφερεν, ἀφοῦ τὸ ἐθέρμανε τρεῖς φορὰς κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο. Ἡ ὑπηρέτρια τὸ ἔλαβεν ὀπίσω

ἐπὶ τέλους καὶ τὸ ἔφαγεν αὐτή. Ἐπλησίαζεν ἡ ἑσπέρα, ὅτε ὁ Μόμμσεν ἀνέκυψεν ἀπὸ τῶν βιβλίων καὶ αἰσθανόμενος ἰσχυροὺς νυγμοὺς εἰς τὸν στόμαχον παρετήρησε τὴν ὥραν καὶ ἐν ἀγανακτήσει τρέχει εἰς τὸ μαγειρεῖον.

— Διατί δέν μοι δίδετε νὰ φάγω σήμερον;

—Ἀλλά, κύριε καθηγητά, ἀπαντᾷ ἀπαθῶς ὁ μάγειρος, ἐφάγατε, νομίζω, πρὸ πολλοῦ. Εἶε ὥρα πολλὴ ποῦ σᾶς ἔστειλα τὸ γεῦμά σας.

— Περίεργον! ἐψιθύρισεν ὁ Μόμμσεν. Αὐτὸ θὰ εἰπῇ νὰ μὴ ἔχῃ κάνεὶς καλὸν μνημονικόν.

Καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὰ βιβλία του περιμένων τὸ δεῖπνον.

Τὸ τυπόφωνον

Νέα ἐφεύρεσις ἤρξατο ἐφαρμοζομένη ἐν Βερολίνῳ φέρουσα τὸν τίτλον Τυπόφωνον. Ἁπλῆ γραφομηχανὴ συνδέεται δι' ἰδιαιτέρου μηχανισμοῦ μετὰ τοῦ τηλεφωνικοῦ σύρματος καὶ μεταδίδει γραπτῶς εἰς οἱανδήποτε ἀπόστασιν, δι' εὐκρινῶν χαρακτήρων τῆς γραφομηχανῆς, πᾶν τὸ γραφόμενον παρὰ τοῦ ἀποστολέως. Εἷς ἐπιδέξιος χειριστὴς τῆς γραφομηχανῆς Ρέμιγκτων δύναται νὰ συνεννοηθῇ γραπτῶς μὲ οἱονδήποτε πρόσωπον μεταδίδων αὐτῷ διὰ τοῦ τηλεφώνου τὰ διὰ τῆς μηχανῆς γραφόμενα, ἅτινα μεταδίδονται ἐπὶ ταινίας χάρτου ὡς τοῦ τηλεγράφου ἀλλὰ δι' ἀπαραλλάκτων ὡς τῆς γραφομηχανῆς χαρακτήρων. Τὴν ἐφεύρεσιν ταύτην ἤρξαντο ἐφαρμόζοντα ἐπιτύχως τινα τῶν ἐμπορικῶν καὶ τραπεζιτικῶν καταστημάτων Βερολίνου.

Τὸ μεγαλήτερον ὡρολόγιον.

Μεταξὺ τῶν περιέργων, ἅτινα θὰ κοσμήσωσι τὴν Ἔκθεσιν τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου, εἶνε καὶ ἓν ὡρολόγιον, τὸ μεγαλήτερον ὡρολόγιον τοῦ κόσμου. Θὰ ἔχῃ μεταλλικὸν περικάλυμμα ἀρκετὰ μέγα ἐπιτρέπον εἰς τὰ ἐνδιαφερόμενα πρόσωπα νὰ περιπατήσωσιν ἐντὸς καὶ νὰ ἐξετάσωσι τὰς μηχανάς. Ἡ διάμετρος αὐτοῦ θὰ εἶνε 75 ποδῶν καὶ τὸ ὕψος του 40. Μικραὶ κλίμακες θὰ ὁδηγῶσιν εἰς τὴν κορυφήν. Ὁ τροχὸς τοῦ ἐκκρεμοῦς ἔχει βάρος ἑνὸς τόννου. Τὸ ἐλατήριον θὰ ἔχῃ μῆκος 400 ποδῶν. Εἰς δὲ τὴν Ἔκθεσιν γάλακτος τῆς Πολιτείας τῆς Ἰάβας θὰ ὑπάρχῃ ἀνδριὰς κατεσκευασμένος ἐκ . . . βουτύρου Θὰ ἔχῃ φυσικὸν μέγεθος καὶ τὸ βούτυρον θὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πολύ, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Ἐκθέσεως δι' ἰδιαιτέρας ψυκτικῆς συσκευῆς. Ὁ ἀνδριὰς θὰ εἶνε κεκλεισμένος ἐντὸς προθήκης.

Σκελετοὶ μαμμούθ.

Κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος, αἱ ἐργασίαι τῶν ἀνασκαφῶν, αἵτινες διεξάγονται μεταξὺ τοῦ σταθμοῦ τοῦ Κιέβου καὶ τοῦ Προττασόβ, ἐν Ῥωσίᾳ, ἔφερον εἰς φῶς σκελετοὺς μαμμούθ εἰς βάθος 20 μέτρων ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους. Κατ' αἴτησιν τοῦ Σβόϊκ, ἐπιμελητοῦ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ μουσείου ἐν Κιέλ, ἐξηκολούθησαν αἱ ἀνασκαφαί, αἵτινες ἔδωκαν ἀποτελέσματα, μὴ ἀναμενόμενα ὑπὸ τοῦ σοφοῦ ἀρχαιολόγου. Εὑρέθη εἶδος κατοικίας μετὰ ὀστῶν μαμμούθ καὶ τεμάχια ξύλων ἀπηνθρακωμένα, ὅπερ ἀποδεικνύει σαφῶς τὴν ἐκεῖ ὕπαρξιν προκατακλυσμιαίου ἀνθρώπου. Ὀλίγον ἀπωτέρω εὑρέθησαν τεμάχια ἀνθρωπίνου σκελετοῦ, ὀλίγιστα μέν, ἀλλ' ἱκανὰ ὅπως διαπιστωθῇ ἡ τοιαύτη ἀνακάλυψις. Ἀπεδείχθη δὲ ὅτι ὁ ἄνθρωπος, εἰς ὃν ἀνῆκον τὰ ὀστᾶ, ἔζησε πολὺ πρὸ τῆς παγετώδους περιόδου.

Ἱστορικὴ κλίνη

Ἡ κόμησσα Γκέζα Ἀνδράση μετέφερεν ἐσχάσως εἰς τὸ ἐν Βέτλερ τῆς Οὐγγαρίας μέγαρον αὐτῆς τὴν κλίνην, ἐπὶ τῆς ὁποίας Ναπολέων ὁ Α' ἐκοιμήθη τὴν νύκτα, ἥτις προηγήθη τῆς μάχης τοῦ Ἀούστερλιτς.

Ἡ κόμησσα Ἀνδράση κατάγεται ἀπὸ τῆς οἰκογενείας Κόνιτς, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκε τὸ μέγαρον τοῦ Ἀούστερλιτς, ὅπου κατέλυσεν ὁ αὐτοκράτωρ τῷ 1805.

Ἡ ἱστορικὴ αὕτη κλίνη, τὴν ὁποίαν ἡ κόμησσα μετέφερεν εἰς Οὐγγαρίαν, εἶνε ἀριστούργημα τέχνης.

Ὁ σωτὴρ τοῦ Ῥοβινσῶνος.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ Ῥονβινσὼν Κρουσὸς εἶνε ἥρως ἀληθὴς τῆς ὡραίας καὶ διδακτικωτάτης ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο διηγήσεως, ὡς γνωρίζομεν ἐπίσης ὅτι ἦτο ἀληθῶς ὁ ναύτης Ἀνδρέας Σελκίρκ, ὁ ὁποῖος ναυαγήσας εὑρέθη ἐπὶ τῆς νήσου τοῦ Ἁγίου Φερδινάνδου. Ὀλιγώτερον ὅμως γνωστὸν εἶνε ὅτι ὁ σώσας τὸν Ῥοβινσῶνα ἦτο εἷς ἰατρός, ὁ Θωμὰς Δόβερ, τὸν ὁποῖον αἱ περιστάσεις ἔφεραν ἐπὶ τῆς νήσου ἐκείνης κατὰ τὸ 1709. Παρέλαβεν οὗτος τὸν Ῥοβινσῶνα καὶ ἐξηκολούθησε τὴν ἐκδρομήν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀναλάβει. Εἰς τὸν ἰατρὸν αὐτὸν πρόκειται νὰ ἀνεγερθῇ ἀνδριὰς ἐν Ἀγγλίᾳ. Μετὰ δύο ἔτη ὁ Ῥοβινσὼν εἶχε περιουσίαν καὶ ἀπέθανε κτηματίας ἐπιστρέψας εἰς τὴν πατρίδα του τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου ὑπηρέτησεν ἐπί τινα ἔτη ὡς δεύτερος πλοίαρχος τοῦ σκάφους, μὲ τὸ ὁποῖον ἐξετελέσθη ἡ ἐκδρομή.

ΔΙΟΡΘΩΤΕΑ

Σελ. 172 στήλη α' στίχ. 3 ἀντὶ ὑπερασπίσεως γράφε ὑπερκοπώσεως — Σελ. 173 στήλη α' στίχ. 30 ἀντὶ ἐλευθερία γράφε ἡ ἐλευθερία.— Σελ. 173 στήλ. α' στίχ. 38 ἀντὶ οὔτε γράφε αὕτη.— Σελ. 173 στήλ. α' στίχ. 54 μετὰ τῆς ἐκεῖθεν, προσθετέον· ὅπως ὑπάγωσι νὰ ζήσωσιν ἀπ' ἐκείνων, οἵτινες ἐξήρχοντο ἐκεῖθεν.— Σελ. 173. στήλ. β' στίχ. 36 ἀντὶ καταστάσεις γράφε κατακτήσεις.